

Big John's Special. Henderson

2:25

BENNY GOODMAN AND HIS ORCHESTRA

Harry James, Ziggy Elman, Chris Griffin (tp), Red Ballard, Vernon Brown (trb), Benny Goodman (cl), Hymie Schertzer, George Koenig (as), Babe Russin, Art Rollini (ts), Jess Stacy (p), Allan Reuss (g), Harry Goodman (b), Gene Krupa (ds)

Nahráno v New York City — 18. prosince 1937

Jive At Five (Tančíme o páté). Edison/Basie

3:05

COUNT BASIE AND HIS ORCHESTRA

Paul Campbell, Joe Newman, Wendell Culley, Charlie Shavers (tp), Henry Coker, Benny Powell, Jimmy Wilkins (trb), Marshall Royal (cl, as), Ernie Wilkins (as, ts), Floyd Candy Johnson, Paul Quinichette (ts), Charlie Fowlkes (bar), Count Basie (p), Freddie Green (g), Jimmy Lewis (b), Gus Johnson (ds)

Nahráno v New York City — 25. ledna 1952

Cherokee. Noble

3:20

CHARLIE BARNET AND HIS ORCHESTRA

Dick Collins, Johnny Cappola, Carlton McBeath, Al Del Simone (tp), Ziggy Elmer, Lewis McGreery, Dave Wells (trb), Charlie Barnet (sax), Rene Bloch, Dick Meldonian (as), Bill Holman, Eddie Wasserman (ts), Bob Dawes (bar), Claude Williamson (p), Ed Mihelich (b), John Markham (ds)

Nahráno v Los Angeles — 5. března 1951

Golden Wedding (Zlatá svatba). Marie

3:32

WOODY HERMAN AND HIS ORCHESTRA

Don Fagerquist, Doug Mettome, Roy Caton, John Maccombe (tp), Jerry Dorn, Urbie Green, Fred Lewis (trb), Woody Herman (cl, as), Jack Dulong, Bill Perkins, Kenny Pinson (ts), Sam Staff (bar, fl), Dave McKenna (p), Red Wooten (b), Sonny Igoe (ds)

Nahráno v Los Angeles — 18. června 1951

Casa Loma Stomp. Gifford

2:31

LEROY HOLMES ORCHESTRA

Obsazení neznámé, pravděpodobně však hrájí mj. Charlie Shavers (tp), Bobby Byrne (trb), Walt Levinsky (cl, as), Leon Cohen (as), Al Klink (ts), Don Elliot (vib), Don Lamond (ds)

Nahráno v New York City — asi 1957

Down For Double (Dám si dvakrát). Green

4:05

BUDDY RICH AND HIS ORCHESTRA

Pete Candoli, Harry Edison, Conrad Gozzo (tp), Frank Rosolino (trb), Bob Enevoldsen (valve trb, ts), Bob Cooper (ts), Buddy Collette (fl, bar), Jimmy Rowles (p), Bill Pittman (g), Joe Mondragon (b), Buddy Rich (ds)

Nahráno v Los Angeles — 17. srpna 1956

Undecided (Nerozhodná). Shavers/Robbins

4:09

HARRY JAMES AND HIS ORCHESTRA

Harry James, Nick Buono, Rob Turk, Vern Guertin, Larry McGuire (tp), Vince Diaz, Ray Sims, Ernie Tack (trb), Ernie Small (fl, bar, trb), Herb Lorden, Willie Smith (as), Sam Firmature (ts), Jay Corre (ts, bar), Jack Perciful (p), Terry Rosen (g), Russ Phillips (b), Tony DiNicola (ds)

Nahráno v Los Angeles — leden 1960

Disc Jockey Jump (Tanec pro diskžokeje).

3:05

Krupa/Mulligan**GENE KRUPA AND HIS ORCHESTRA**

Al DeRisi, Ernie Royal, Doc Severinsen, Al Stewart, Marty Markowitz (tp), Willie Dennis, Urbie Green, Jimmy Cleveland, Kai Winding (trb), neznámý hráč na tubu, Phil Woods, Sam Marowitz (as), Frank Socolow, Eddie Wasserman (ts), Danny Bank (bar), Hank Jones (p), Barry Galbraith (g), Jimmy Gannon (b), Gene Krupa (ds)

Nahráno v New York City — 20. listopadu 1958

OZVĚNY SWINGU

2

Caxton Hall Swing. Bellson

3:01

LOUIS BELLSON AND HIS ORCHESTRA

Harry Edison, Maynard Ferguson, Conrad Gozzo, Ray Linn (tp), Hoyt Bohannon, Herbie Harper, Tommy Pederson (trb), Benny Carter, Willie Smith (as), Wardell Gray, Bumps Myers (ts), Bob Lawson (bar), Jimmy Rowles (p), Barney Kessel (g), John Simmons (b), Louis Bellson (ds)

Nahráno v Los Angeles — srpen 1953

And The Angels Sing (Když andělé zpívají)

Elman/Mercer

3:03

ZIGGY ELMAN AND HIS ORCHESTRA

Ziggy Elman (tp) s patnáctičlenným orchestrem. Jud Conlon's Rhythmaires (vocal group), Virginia Maxey (voc)

Nahráno v New York City — v roce 1947

Bijou. Burns

3:27

BILL HARRIS AND HIS ORCHESTRA

Charlie Frankenhauser, Bernie Glow, Neal Hefti, Al Porcino, Nick Travis (tp), Bill Harris, Eddie Bert, Vern Friley (trb), Bart Varsalona (bs-trb), Sam Marowitz, Hal McKusick (as), George Berg, Pete Mondello (ts), Murray Williams (bar), Ralph Burns (p), Sam Herman (g), Clyde Lombardi (b), Tiny Kahn (ds)

Nahráno v New York City — 10. března 1952

Palladium Patrol. Mancini; arr. Mancini

3:08

TEX BENEKE AND HIS ORCHESTRA

Ed Zandy, Art Depew, Al DeRisi, Nick Cappazuto (tp), Jim Harwood, Paul Tanner, George Monty (trb), Johnny Whiteman (as), Billy Ainsworth (cl, as), Tex Beneke, Bob Peck, Johnny Hayes (ts), Ted Lee (bar), Henry Biss (p), Bobby Gibbons (g), Buddy Clark (b), Mel Lewis (ds)

Nahráno v Los Angeles — 9. ledna 1951

Airmail Special (Zvláštní leteckou poštou)

Goodman/Christian/Munday

3:05

LIONEL HAMPTON AND HIS ORCHESTRA

Benny Bailey, Ed Mullens, Leo Shepherd, Idrees Suliman, Walter Williams (tp), Jimmy Cleveland, Al Grey, Paul Lee, Benny Powell (trb), Bobby Plater, Jerome Richardson (as), Gil Bernal, Johnny Board, Curtis Lowe (ts), Ben Kynard (bar), Milt Buckner (p), Lionel Hampton (vib), Billy Mackel (g), Roy Johnson (b), Ellis Bartee (ds)

Nahráno v New York City — 17. dubna 1951

Shiny Stockings (Blýskavé ponožky). Foster

5:13

COUNT BASIE AND HIS ORCHESTRA

Wendell Culley, Reunald Jones, Thad Jones, Joe Newman (tp), Henry Coker, Bill Hughes, Benny Powell (trb), Marshall Royal (cl, as), Bill Graham (as), Frank Wess (fl, ts), Frank Foster (ts), Charlie Fowlkes (bar), Count Basie (p), Freddie Green (g), Eddie Jones (b), Sonny Payne (ds)

Nahráno v New York City — 4. ledna 1956

(Nahrávky MGM Records Inc., v licenci Polydor Int. GmbH)

Sleeve-note © ing. Stanislav Titzl 1985

Design © Josef Zich 1985

Odpovědná redaktorka obalu Miloslava Kulhavá

„Králem swingu“ je dodnes nazýván Benny Goodman, který si z mnoha swingových hráčů získal největší publicitu a jejím prostřednictvím pak nastupujícemu stylu otevřel dveře do světa. V polovině třicátých let tak nastaly zlaté časy především pro velké orchestry: vůdce se samozřejmě hrálo živě, protože diskoték ještě neexistovaly, a co víc — tehdejší publikum bylo vzácně jednotné a o stejný druh hudby se zajímalo jak náročnější posluchači, tak i ti, co holdovali především tanci. Proto také popularita dirigentů těchto big bandů i jejich hlavních instrumentálních sólistů byla v době vrcholící swingové horečky stejně velká, jakou se dnes mohou pochlubit úspěšní zpěváci či přední rockové skupiny.

Stylové zaměření jednotlivých big bandů se pochopitelně různilo. Kapely, které více inklinovaly k jazzovému výrazu, vždy měly ve svém středu několik výtečných sólistů; často mezi ně patřili i sami kapelnici — třeba klarinetisté Benny Goodman, Artie Shaw nebo Woody Herman, trumpetisté Harry James či Ziggy Elman, trombonisté Tommy Dorsey a Glenn Miller, saxofonisté Jimmy Dorsey či Charlie Barnet, pianisté Count Basie a Stan Kenton a mnozí další. Na výsluní přízně se ovšem hrála nejen vysloveně swingová, ale i sladší hudba hrající tělesa, která se spíše než o instrumentální sólisty opírala o pečlivě propracovaná aranžmá v podání sehraného kolektivu či zpíváne reffrény vokalistů. V obou této kategorii byl úspěšný orchestr Casa Loma, původně dobrovolné sdružení hudebníků, v jehož čele stál volený kapelník Glen Gray. Jedním z nejslavnějších čísel tohoto orchestru byla skladba *Casa Loma Stomp*, povídána nahrána v roce 1930, v nové úpravě ji pak se svým studiovým orchestrem znovu nahrál aranžér Leroy Holmes.

O slávu **Bennyho Goodmana** se ovšem do značné míry zasloužil jiný kapelník a schopný aranžér Fletcher Henderson. Už od začátku dvacátých let vedl svůj vlastní big band, který však pro nedostatek finančních prostředků čas od času rozpuštěl. Tak tomu bylo i před nástupem swingové éry, a proto také Henderson v roce 1935 přijal Goodmanovu nabídku, aby se stal jeho hlavním aranžérem. Byla to spolupráce vzájemně prospěšná a Hendersonovi umožnila, aby si v roce 1936 opět sestavil vlastní big band. Fletcher Henderson upravil pro Goodmana také skladbu *Big John's Special*, jejímž autorem je jeho bratr Horace, další kapelník, pianista a skladatel v rodině Hendersonů, který však stál tak trochu ve stínu svého populárnějšího bratra. Na úspěchu skladby měla pochopitelně podíl také vynikající Goodmanova žestová sekce a nezapomenutelné bubnování Gene Krupy. Ze sólistů se na snímku vedle Goodmana (cl) uplatnili ještě Harry James (tp) a Jess Stacy (p).

Popularita orchestru Bennyho Goodmana se šířila velice rychle a spolu s ní i sláva hlavních sólistů orchestru: ti se pak také nemuseli obávat založit si v příhodný okamžik vlastní těleso. Svého kapelníka časem skutečně opustili Harry James, Lionel Hampton i Gene Krupa. **Harry James** se vydal na samostatnou dráhu začátkem roku 1939 a od té doby už z ní nesel, protože jeho orchestr měl vždy dostatek přiležitosti k uplatnění. Naše verze skladby *Undecided* totiž dokazuje, jak mnoho se James u Goodmana naučil, ať už máme na mysli perfektní souhru každé jednotlivé sekce nebo dynamiku či disciplinovanost projevu celého tělesa. O sóně se v ní podílel spolu s Jamesem (tp) také Sam Firmature (ts), Terry Rosen (cl) a na konci krátké také Willie Smith (as).

Gene Krupa odešel od Goodmana o rok dříve než James (v roce 1938) a vlastní big band pak vedl až do roku 1951, občas i s přidánou skupinou smyčců. I když stále lépe bubnující Krupa nikdy nepřekročil hranice swingu, jeho aranžéři šli většinou s dobou, a tak některé skladby v Krupově repertoáru jasně prozrazovaly tendenci příklonu k tehdy aktuálnímu stylu bop. Jedním z nich byl i Gerry Mulligan, z jehož pera pochází skladba *Disc Jockey Jump*: původně Mulliganovo aranžmá nahrál Krupa znovu v roce 1958 se zvláště sestaveným studiovým orchestrem. Sóla obstaral Phil Woods (as), Frank Socolow (ts), Jimmy Cleveland (trb) a Ernie Royal (tp).

Lionel Hampton opustil Goodmana v září 1940. Sestavil si pak kapelu, jejíž orientace mu zpočátku dělala starosti — nemohl se totiž jednoznačně rozhodnout, jaké by mělo být její stylové zařazení. Nakonec však zvítězila idea uvolněně swingujícího tělesa, hrajícího temperámentní a spíše jen načrtnuté úpravy s dostatkem prostoru pro jednotlivé sóly i v neposlední řadě i pro prezentaci Hamptona jako výtečného pódiového showmana. Kapelník Hampton měl nevšední cit pro vyhledávání mladých talentů (např. kapela, kterou přivezl do Evropy v roce 1953, měla ve svém středu Cliffordá Browna, Arta Farmera, Quincym Jonesem, Jimmym Clevelandem, Annou Rossou a další tehdyn ještě málo známé sólisty). V naší verzi goodmanovského evergreenu *Airmail Special* si rozdělili sóla trumpetista Benny Bailey, který se v roce 1964 zúčastnil prvního ročníku Mezinárodního jazzového festivalu v Praze jako člen kapely československých hvězd žijících v Evropě, dále Hampton (vib), Johnny Board (ts) a Leo Shepherd (tp).

Ziggy Elman byl členem Goodmana orchestra v letech 1936 až 1940 a pak se přestěhoval k Tommymu Dorseyovi, kde působil — kromě doby, strávené na vojně — až do roku 1947. Jeho nejslavnější nahrávkou s Goodmensem byla skladba *And The Angels Sing*, kterou pak Elman později natočil i s vlastním orchestrem; vokalistkou na snímku je Virginia Maeová.

MONO
1015 3779 ZD

Jedno z nejlepších moderně orientovaných swingových těles ve dne už tradiční **Woody Herman**. Zpočátku hrával na tenorsaxofon v souboru Ishama Jonesa; když se však tato kapela v roce 1936 rozpadla, společně s několika dalšími sólisty sestavil vlastní orchestr, který se pak stal známým jako „Kapela, která hraje blues“. O jeho širokou popularitu se postaral v roce 1939 milionový odbyt instrumentálního hitu *Woodchopper's Ball*. Obdobný úspěch měl Herman i s jinak koncipovaným orchestrem, který se opíral o sólistické výkony Flipa Phillipsa, Billa Harrise, Billyho Bauera aj. i o aranžmá Ralpha Burnse a Neala Heftího. Poznávacím znamením orchestru se stala barva saxofonové sekce, kterou tvořily tři tenorsaxofony a baryton (podle skladby Four Brothers nazývaná Čtyři bratři). Hermanův kolektiv je na našem albu zastoupen novou verzí titulu *Golden Wedding* z roku 1951; vychází z původního aranžmá z roku 1940, tenorové sólo v duchu Lester Younga hraje Kenny Pinson.

Charlie Barnet je dalším kapelníkem, který vždy stál v čele zajišťovacích orchestrů. Všeobecně známý je jeho obdiv k Duke Ellingtonovi, což pozorněji posluchači neunkně. Na Barnetově popularitě se díky míry podílejí výteční aranžéři (Horace Henderson, Skip Martin a především Billy May). Mezi Barnetovými hudebníky byly často černoši, a to už v dobách, kdy tento postoj k rasové segregaci přinášel mnohé potíže a leckdy i ztrátu už podepsaných aranžmá. Znělkou Barnetova tělesa se stala skladba *Cherokee* — na náš nahrávce z roku 1951 hraje sólo na tenorsax sám Barnet.

Bubeník **Buddyho Richa** a jeden z jeho mladých kolektivů jsme poznali i na pražském MJF. Během své kariéry Rich zasedl za bicí soupravu v mnoha slavných kapelách včetně Tommyho Dorseye, Lese Browna či Harryho Jamese. Své první vlastní těleso zformoval v roce 1946 s finanční pomocí Franka Sinatry a od té doby už zase řadu dalších souborů sestavil a znovu rozpuštěl. Skladba *Down For Double* je holdem Countu Basieemu; aranžmá Marthy Paiche dává jedenáctičlennému orchestru klamně plný zvuk, okořeněný sóly Boba Coopera (ts), Boba Enevoldsena (valve trb) a Harryho Edisona (tp). Ve stejném studiu jako Rich nahrál svůj snímek i další bubnující kapelník **Louis Bellson**, avšak o tři roky dříve. (Členy obou formací byli trumpetisté Harry Edison a Conrad Gozzo a pianista Jimmy Rowles.) Tak jako Rich, i Bellson je vynikající technik, navíc obdařený nevšedním vkusem. Byl to on, kdo v polovině třicátých let začal používat dva různě laděné velké bubny a během svého působení v Ellingtonovém orchestru se postaral o novou koncepci Dupové kapely, pro kterou komponoval a aranžoval. Bellsonův vlastní opus *Caxton Hall Swing* je připominkou jeho svobody s barevnou zpěváčkou Pearlou Baileyovou, se kterou se oženil v listopadu 1952 v londýnském Caxton Hall. Vedle Bellsonova rázného bubnování stojí za pozornost sóla Harryho Edisona (tp) a předčasně zesnulého tenorsaxofonisty Wardella Graye.

Tex Beneke se stal slavným v době svého působení v orchestru Glenna Millera. Po smrti svého kapelníka Benekeho tento soubor také dočasně vedl, ale později už orchestr hrál jen pod Benekeho jménem, ač měl v repertoáru i nadále řadu původních millerovských instrumentací. **Bill Harris** byl zase jedním z nejfrekventovanějších sólistů v orchestru Woodyho Hermana. Pianista a aranžér Ralph Burns pro Harrisse napsal jazzovou rumbu *Bijou*, která patřila mezi nejvíce ceněné nahrávky Hermanova „stáda“. Harris, mimochodem mnohonásobný vítěz čtenářských anket jazzových časopisů, ji proto znovu nahrál za doprovodu studiové seskupení, v němž nechyběli ani některí bývalí Hermanovi hudebnici.

Dvěma snímkům je na albu zastoupena jediná kapela — *Counta Basieho*. Její schopnost swingovat je tak bezpečná a suverénní, že výkonem tohoto tělesa jsou obvykle poměrovány snahy ostatních jazzových big bandů. Půl století kapelnické činnosti zařadilo až do nedávna neuváděně cestujícího Basieho mezi nejvíce vásné osobnosti celé dosavadní jazzové historie. Svůj první orchestr sestavil ze zbytků kapely Bennyho Motena v Kansas City v roce 1935. Když se s ním pak vypravil hledat štěsti v New Yorku, jejich celý notový archiv se vešel do pouzdra na trubku Harryho Edisona. Pověst Basieho jako vynikajícího kapelníka dokumentují i naše dva snímky z let 1952 a 1956: na *Jive At Five* hraje sóla Joe Newman (tp) a Paul Quinichette (ts), ve skladbě Franka Fostera *Shiny Stockings* je zase hlavní osobností trumpetista Thad Jones; ten se později postaral o další kapitolu v vývoji velkorchestrálního jazzu, když v polovině sedesátých let společně s bubeníkem Melem Lewisem založil a vedl jeden z nejpozoruhodnějších big bandů posledního období.